

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserat
sprejema upravnštvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekeplal se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, L. 17.

Izhajava vsak dan, izvemski
nedelje in praznike ob
pol 8. uri popoldne.

Po pošti prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrť » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V upravnštvo prejeman:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrť » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 277.

V Ljubljani, v ponedeljek, 30. novembra 1903.

Letnik XXXI.

Vabilo na naročbo.

S 1. decembrom se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravnštvo:

Vse leto 20 kron. | Četrť leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ | Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. | Četrť leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ | Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnštvo „Slovenca“.

Boji za slovensko vseučilišče.

Dunaj, 28. nov. 1903.

V petek dopoldne je bilo opaziti v avli živahno gibanje, in vse je kazalo, da se nekaj pripravlja. Govorilo se je že cel teden poprej, da Nemci pripravljajo veliko demonstracijo, ki bi bila naperjena v prvi vrsti zoper Čehe, v drugi pa zoper vse Slovane. Zato se je jelo tudi slovensko dijaštvo pripravljati na protidemonstracijo. Celu napestost pa je pomnožil še Körberjev govor v državni zbornici. Zato je bilo v petek dopoldne že vse jugoslovansko dijaštvo več ali manj pripravljeno na današnje demonstracije.

Nemški nacionalci so delili med seboj listke, kar smo Slovani smatrali, da velja to nam. Danes je bilo že ob 10. uri v avli vse polno Slovanov, ki so polagoma zasedli ves desni trakt. Ob 11. uri je bilo Slovanov že natičeno polno — približno okoli dva in a j s t o. Vse je nestrpno čakalo, kaj bode. Znamenje, da Nemci nekaj nameravajo, je bilo tudi to, da ni bilo nikjer videti burševskih čepic. Tu pa tam se je prikazala kaka pisana glava, ki je takoj izginila iz avle. Dosedaj so bili Slovani v pretežni večini.

Proti 1/2, 12. uri pa prikorakajo v avlo burši korporativno; toda — s čepicami, kar je znamenje, da ne mislijo na boj. Prišel se je bumel po avli; Slovani smo pa mirno stali moč pri možu. Bilo nas je toliko in imeli smo tako dobro pozicijo, da bi bili morda lahko vrgli burše — iz avle. Ko tako burši nekaj časa bumljajo, so se začeli nabirati v gruče, in čepic je bilo vedno manj. Kar nastane tišina. Mi se oklenemo trdneje in pričakujemo boja. Tedaj so pa začeli nem. nacionalci — paktirati! To je bilo veliko presenečenje.

Pisarniški ravnatelj, prof. Brockhausen, je povabil k sebi zastopnike Jugoslovancev in jim rekel, naj mirujejo, ker so mu tudi Nemci že obljubili, da bodo mirovali. Zastopnik Slovanov je povedal nacionalcem, da smo zato tukaj, ker so nas oni hoteli napasti. Nemški nacionalci so odgovorili, da kaj takega niti mislili niso. Ko jih je opozoril na listke, so odgovorili, da je bil to poziv nemškemu dijakom, naj se obilno udeleže ehoda žid. društva „Unia“, da bi ga razbili (kar so tudi storili. Op. por.). Napeoed so izjavili, da nimajo nič proti nam in da lahko odidemo. (Gromoviti: „Ne! Skupaj gremo!“) Tedaj bi se bili kmalu spopadli. A zopet se je pokazalo, kako se Nemci bojé našega števila. Rekli so, da oni tudi zapusté avlo ter gredo na bumel. In res se je začela prazniti avla, nemški nacionalci so odšli na bumel, mi pa smo tudi šli ven, ko je bilo skoraj že polovico avle prazno.

Tako so nemški nacionalci kapitulirali

pred Slovani! Zbali so se našega števila in skupnega postopanja.

Ko smo prišli ven, smo se videli, koliko nas je. Bilo je vse črno samih Slovanov.

Sedaj so se začeli eni razhajati, drugi so ostali pred univerzo ter se nato polagoma razšli, drugi so zopet mahnilo gori mimo volivne cerkve po Alzerci. Epa četa je pa krenila pred parlament demonstrirati zoper Körberja. Bilo jih je morda še kakih 200. Pred parlamentom smo protestirali zoper Körberja. »Abzug Körber!« klicev in žvižganja ni bilo ne konca ne kraja. Tu je pa policija posegla vmes. Kolikor mi je znano, so aretirani trije. En Slovenec, en Bošnjak in en Čeh. Potem smo se pa pojoč »Hej Slovani« vračali nazaj proti univerzi. Ravno smo stopali po stranskih traktih proti rampam, kar prikorkajo mimo bosanski vojaki s svojo godbo na čelu. Tedaj je pa cela množica začela klicati vrlim Bošnjakom: „Živijo!“, nakar smo odkritih glav zapeli »Hej Slovani«, da se je razlegalo po celem ringu. Vrata na vseučilišče so bila zaprta, zato smo ostali na rampah in peli. Mejem se je pa zbralo na cesti spodaj vse polno občinstva in nemško nacionalnega dijaštva. En čas so zabavljali, potem so se pa vsuli po stopnicah gori; a so zopet s podvojeno naglico odleteli nazaj, ker odpor je bil hud, dasiravno nas ni bilo sedaj več kakor približno sto. V tem so nas pa napadli Nemci tudi od strani na obeh traktih in začel se je hud boj. Vse se je zvrilo v eno samo gnječo. Boj je postal vedno hujši in hujši. Nemci so bili silno razjarjeni; Slovani so jim pa z batinami hladili vročo kri.

Ko je boj dosegel višek, tedaj se pa pokažejo nad stopnicami in po traktih »pikelhaube« — policija je udrla na akademsko tla. Kakor bi trenli, so se razpustile bojujoče se gruče in se obrnile proti policiji. Vsi Slovani in Nemci so se spustili v policijo, ki je zaman rila navzgor. Razvnel se je uprav besen boj. Dijaštvo je kar razbesnelo, da policija onečasša akademična tla. Enemu policistu so izbili z glave piket-haubo in ga natreskali prav pošteno; drugega so spravili na tla podse. Policija se je predzrnla celo na stopnicah aretovati enega Srba, ki je pa kaj neumljeno premetaval polcaje po tleh. Šele štirim policajem se je posrečilo obvladati ga. Ko je policija še enkrat napela vse moči, da bi prišla na rampo, je morala pred navalom dijaštva odjenjati in se umakniti, kar so dijaki pozdravljali s ploskanjem in žvižgom. Med vsem bojem pa so ostala vrata zaprta in rektor se niti prikazal ni, da bi ukazal odpreti vrata in protestiral, da policija onečasša akademična tla. Ker se na zahtevanje vrata niso odprla, je dijaštvo pri vratih pobilo šipe. Proti policiji se je zavzel za dijake le en profesor, ki bi ga pa bila policija skoraj aretirala, a so ga dijaki ubranili.

Tako je sedaj cela stvar. Izmed nocojšnih dunajskih listov prinaša poročilo o demonstracijah tudi »Reichspost«, ki pravi, da so židje raztrosili okrog vest, da bodo demonstracije proti Slovanom, ker so se bali za lastno kožo. To je morda res, če se nacionalci niso izmislili tega, da se opero, ker so se morali umakniti Slovanom. Pravim, morda je to res, ker zoper židje se je res tudi nekaj pripravljalo in da bi se rešili iz zagate, so napravili to »finto«, da so prišli v avlo Slovanov. Ako je to res, jim bodo burši že posvetili, ako pa ni res, zadene sramota burše, s katerimi se bomo še večkrat sprijeli. Na vesti, da so demonstrirali Lahi in Slovani je le toliko resnice, da je v avli bilo morda k večjemu kakih 20 Lahov, ki so res ostali na naši strani; da bi pa Italijani demonstrirali pred parlamentom je neresnica! Bili smo sami Slovani! Poročilo »Reichspost« je že samoobsebi silno konfuzno. Pravi namreč: Italijansko in slovensko dijaštvo je došlo pred parlament, kjer so Lahi demonstrirali zoper Körberja. (Čemu neki? Saj jim je obljubil univerzo!) Potem so se pa vrnili dijaki na univerzo, kjer so Slovani zapeli »Hej Slovani!« Vidi se, da je vse nalašč prikrojeno tako, da bi se obrnila pozornost od Slovanov na Italijane. Za vedó

zakaj. Mi pa tudi! Naš boj traja naprej! To je bil začetek! Dokazali bomo potrebno slovenske univerze v Ljubljani. Naj bi nas drugo slovansko dijaštvo vedno tako podpiralo ko danes, in zmaga bo naša in ž njo tudi univerza! V boj za slovensko vseučilišče!

Iz državnega zbora.

Sedanji zamotanosti v parlamentu ni videti konca. Potreba zahteva, da se sedanje zasedanje zaključi. Medtem pa se za kulisami dela na to, kako bi se situacija spremenila. Körberjev kabinet se nahaja tako že v stalni krizi. V najvišjih krogih so zgubili potrpljenje in žele rešitve, pa naj že pride tako ali tako.

Situacija se mora vsak čas premeniti in nastopiti vladna kriza. V Avstriji se postavi potem prehodno ministristvo, ki bo izpeljalo one stvari, o katerih je Körber samo govoril, t. j. nemško-češko pogodbo in parlamentarno koalicio Nemcev in Čehov. Zasedanje se zaključi po sedanjem načrtu 15. dec.

Letošnjemu delegacijskemu zasedanju se pripisuje velika važnost, ker pride na dnevni red vprašanje o vojaških zadevah in zunanjih zadevah.

Položaj na Ogrskem.

V soboto ni bil v državni zbornici za grofa Tiszo srečen dan, prej bi rekli, da je dosegel celo neuspeh. Kot znano, je vlada pročila s sklepom, da vpelje na dan dve seji, da bi lažje rešila vojaško predlogo. Dosegla je govornila v sejah, ki so trajale od desetih do treh, le dva ali trije govorniki od opozicije, vsled paralelnih sej pa bi morali govoriti še kaki trije govorniki. Tako je hotela vlada opozicijo ugnati v kozji rog. Sobotni dan pa je pokazal, da je bil ta načrt izgrešen. Čeprav je trajala seja od 10. ure dopoldne do 8. ure zvečer, ni noben govornik govoril o vojaški predlogi. Vkljub deseturni seji je opozicija prepredila sobotno popoldansko sejo. Opozicija je preslepila vladno stranko in novo zbornično predsedstvo se ni pokazalo zmožnim. Opozicija je dala predsedniku Perczelu nezaupnico, in to ga je precej ozlovoljilo. Zato je nastopila v zbornici popolna anarhija. Opozicija hoče na ta način, kakor v soboto, preprediti vsak dan popoldansko sejo. Majoriteta in vlada seveda ne more trpeti, da se opozicija tako iz nje norčuje, in treba bo novih določil. V soboto se je vlada nekako pogodila z obstrukcijo in zaključila poprej sejo, kakor je bilo nameravano. Kot se čuje, misli vlada na kompromis z obstrukcijo. Sedanji položaj na Ogrskem je jako resen; Tisza ne more mirnim potom nikakor rešiti krize.

Hrvatičina in hrvatsko domobranstvo.

Hrvatski madjaroni so zares čudni ljudje. Ko je narod zahteval svoje pravice, katere so mu zagotovljene po nagodbi, a mu jih je Madjar tlačil, se madjaroni pod poprejšnjo vlado niso za to še zmenili, marveč so take zahteve proglasili za nevarne, češ, da se na ta način izzivlje le srd Madjarov na Hrvate. Zatrjevali so ti madjaroni hrvatskemu narodu, da se da zlepa več doseči, nego z odločnim in glasnim zahtevanjem. Tako ravnanje madjaronske večine v hrvatskem saboru in delegacije v ogrsko-hrvatskem saboru je hrvatsko in madjarsko vlado le utrjevalo v mislih, da je prišel zgođen čas, Hrvatom počasi vzeti vse, kar jim je v nagodbi zagotovljeno. Khuenova vlada je pa tudi v resnici naredila s hrvatskimi pravici »tabula rasa«. A Khuenovo nasilje je povzročilo hud odpor proti madjaronstvu in s padom poglavarja madjaronstva je padla tudi njegova moč, a da se more vzdržati še dalje na vladi, je začelo to madjaronstvo samo zahtevati one pravice, za katere prej ni maralo. Tak slučaj se je dogodil zadnji čas v dveh županijskih skupščinah, v modruško-reški in zagrebški. Te skupščine so madjaronske ter se dozda sploh ni smelo na njih razpravljati o kakšnem narodnem vprašanju. Veliki župani kot predsedniki so celo zabranili vsakemu domoljubu, govoriti o narodnih zadevah. Te županijske skup-

ščine so še dandanes prave madjaronske trdnjave. In vendar se je ravno iz njih čul glas za narodno vojsko. Poznato je, da imajo Hrvatje svoje domobranstvo s hrvatskim poveljnim jezikom že od leta 1869. Za odgojo častnikov je bila v Zagrebu zasnovana hrvatska kadetna šola, za katero pa Mažurančeva vlada ni mnogo marala, pa so jo Madjari premestili v Budimpešto brez vsakega prigovora hrvatske vlade, češ, da bode v Budimpešti hrvatski oddelek odprt v akademiji za domobrance. To se je tudi zares zgodilo, a Madjari so ta hrvatski oddelek kmalu zatrli ter prisilili tudi hrvatske kadete, da se izobražujejo na madjarski akademiji. A iz tega zavoda so seveda prihajali v hrvatsko domobranstvo nesposobni častniki, ker niso znali jezika hrvatskega, pa se je začelo hrvatsko domobranstvo madjarizirati. V kratkem času je bila že cela tretjina častnikov madjarska. Hrvatski domoljubi so se pritožili na te vojaške uredbe, toda pomoči ni bilo od nikoder, ker je tudi domača madjaronska vlada pospeševala madjarske osnove. Ko pa je nastal na Ogrskem pokret za narodno vojsko, zdramili so se tudi madjaroni ter sprevideli, da so na krivem potu, ker je začel tudi hrvatski narod v zadnjem svojem pokretu zahtevati hrvatsko vojsko. Madjaroni so bili tedaj prisiljeni, da se zavzemo zdaj za ono pravo, katero so še pred nedavnim brezskrbno izročili Madjarom. Na županijski skupščini v Ogulinu so sklenili enoglasno, da se iznovi ustanovi kadetska šola za domobrance v Zagrebu ali katerem drugem mestu in da se točno varuje hrvatski značaj domobranstva; tudi se zahteva od državne oblasti, da se podeli nekaj državnih stipendij za hrvatske kadete na hrvatski kadetni šoli. Tak sklep je storila tudi zagrebška županijska skupščina brez vsakega prigovora od madjaronskih oblastnikov. Bržkone bodo ta sklep sprejeli tudi ostale županijske skupščine. Potrebno je, da isto storé tudi vse ljudske skupščine, da se zve na merodajnem mestu, kaj je volja naroda. Najprej se mora ohraniti uzakonjeno pravo, potem se bode šlo lahko dalje ter tudi zahtevalo vse ono, kar se obeta Madjarom.

Hrvatsko.

Začetkom decembra se snide zemaljski sabor, a vlada še ne vé, ali mu bo predložila pravi proračun ali indemnitetno predlogo. Pogajanja s finančnim ministrom bi se imela že zaključiti; pri tem se gre za znatno posojilo, ki ima pokriti primanjkljaj 4 milijonov kron. Vladajoči krogi menijo, da bo trajalo zasedanje k večjemu do 15. dec., a hrvatska opozicija se ne bo dala tako hitro odpraviti. Razvila bo, opiraje se na ljudstvo, ki je spregovorilo ob tolikih shodih, energično in dalekosežno akcijo. Pred vsem bo nastopila zoper vsako podaljšanje finančnega provizorija z Ogrsko, ker prinaša ta vsako leto Hrvatski 4-5 milijona škode. Tekom razprave o proračunu ali indemnitetni predlogi pride v razgovor stanje deželnega zaklada. Zadnja leta so bili predloženi vedno krivi proračuni in zaključni računi, a vsakokratni primanjkljaj se je pokrtil z nepostavnimi »posojili« od fondov. Hrvatska opozicija bo zahtevala zato natančno preiskavo fondov in bo v slučaju postavila prejšnjega bana na zatožno klop, ker je praznil blagajne, ne da bi mu to dovolil zemaljski sabor. Nadalje pride v razpravo zadeva glede državnega posestva B o ž j a k o v i n e, katero je moral svoj čas kupiti dežela vsled nezanesljivih finančnih manipulacij grofa Khuenta in njegovih pristašev za ogromno svoto. V deželni proračun so bile vsako leto vstavljene velike vsote za domeno Božjakovino, a denar je izginil brez sledu. Opozicija ne bo mirovala, dokler se ta zadeva ne pojasni in uredi.

Turčija se udaja.

— Sporočilo porte, izročeno poslanikoma Rusije in Avstrije, se glasi: Porta je vsprejela in proučila spomenico, izročeno jej dne 10. t. m. po poslanikoma Calice in Sinovjevu. Porta jemlje na znanje podana jej zagotovila, da se bodo varovale njene suverene pravice, njeno posestno stanje, kakor

tuji zagotovila glede varovanja državne avtoritete in državnega ugleda. Slednjič jemlje na znanje tudi izjave o provizoričnem značaju omejevalnih dodatnih določil, ki imajo ostati v veljavi skozi dve leti, da se zagotovi izvedenje reform, karere se je porta že meseca februarja obvezala izvršiti in katere tudi lojalno izvaja.

Porta izjavlja, da principijelno vsprejema vseh devet točk omenjene spomenice ter si pridržuje uvesti tozadevna pogajanja, na katerih se bo sporazumeti glede izvrševalnih podrobnosti in na katerih bo treba prvo in drugo točko spomenice spravi v soglasje z neodvisnostjo Turčije, z njenimi suverenimi pravicami, z ugledom vlade in s posebnimi stanimi.

Iz brzojavk.

Dunaj. Vlada se je glede zadev avskultantov izjavila, da neodvisnih avskultantov ne more odstraniti, da bo pa skušala zmanjšati število takih avskultantov. Vlada je dejala, da bi bila pripravljena odpraviti določbo, da višji adjutani dobi oni, ki se izkaže, da je bil dobro porabljen, ako ostane določba, da ni bil disciplinarno kaznovan. Finančni minister je naznanil, da je v drž. proračunu za l. 1904 že svota 750 000 kron za zboljšanje plač avskultantom in konceptnim praktičantom. Minister je predlagal štiri stopnje in sicer bi prvi dve stopnji imeli plače 1000 do 1200 kron, tretja stopnja bi znašala po triletni službi in dovršeni sod, oziroma praktični skušaji 1600 kron in četrta stopnja po petletnem službovanju 2000 kron.

Dunaj. Imunitetni odsek je sklenil izročiti poslanca Luegerja radi razžaljenja Luciana Brunerja in posl. Schraffa. Skoro gotovo zbornica ne bo odobrila tega sklepa.

Dunaj. Debata o Körberjevi izjavi bo trajala do srede. V sredo bodeta govorila generalna govornika dr. Derschatta in dr. Stranaky.

Dunaj. V Skoplju nevarno obolelega škofa Firmiliana a pripeljejo sem.

Dunaj. Pripravlja se akcija, ki naj prisili vlado, da pusti delegacijam daljšo dobo za zasiedanje.

Dunaj. Predsednikom avstrijske delegacije bo izvoljen baron Chlumeky.

Dunaj. Saški prestolonaslednik se je včeraj na poti iz Trbiža domov mudil tu.

Pariz. Iz Tokija poročajo agenciji „Havas“. Pogajanja med Japonsko in Rusijo so se že pred 10 dnevi pretrgala in sicer, kakor se zatrjuje, radi boleznih carice, katere noče car Nikolaj zapustiti. To zavlačenje jako vznemirja javno mnenje, katero zahteva hitro rešitev.

Lvov. Naučni minister je potrdil odlok vseučilišnega akademičnega senata v Lvovu glede relegiranja 8 maloruskih vseučiliščnikov, ki da so insultirali rektorja Fialeka v jedni dvoran teološke fakultete.

Berolin. Nemški državni zbor se snide 3. decembra. Drugi dan zasiedanja se vrši volitev predsedništva. Socijalni demokratje zahtevajo zase mesto podpredsednika.

Tokio. Položaj je nespremenjen. Listi rote vlado, naj zahteva od Rusije takojšen odgovor na svoje predloge. Nestrpnost vojne in mornarice je vedno težje krotiti.

Belgrad. V najkrajšem času bo v organizaciji makedonskih revolucionarcev nastopil preobrat. Oba velika makedonska odbora se premenita v osrednji komitét, in vsa bolgarsko ljudstvo bo razdeljeno v 27 bratovčin.

Franko brod. Tu so razširjena jako razburljiva poročila o zdravju nemškega cesarja. Princ Friderik hesenski in njegova soproga sta pozvana k cesarju.

Pariz. Dreyfus je prošnjo za revizijo svojega procesa vložil pri justičnem ministru 26. t. m. Danes bo v tej zadevi v francoski zbornici vložena interpelacija.

Rim. Vseučilišči v Rimu in Genovi je vlada zopet otvorila. V Genovi in Trevisi so bile velike protiaustrijske demonstracije.

Budimpešta. Z Apponyjem je iz liberalne stranke izstopilo 32 poslancev.

Praga. V Czernozicah pri Kraljevem gradu je umrl državni poslanec Iv. Jaroš. Zastopal je kmečke občine okraja Kraljevi gradec.

Budimpešta. Tisza je delal sam na to, da je Appony s pristaši izstopil iz liberalne stranke, da bi se mogel v njej prostje gibati.

Praga. Deželnozbornska dopolnilna volitev namesto umrlega dr. Brzrada v mestnem volilnem okraju Nemški Brod-Polna Humpolec je razpisana na dan 7. januaria 1904.

Petrograd. Carica Aleksandra Fedorovna še ni ozdravela. V bolnem ušesu se ji močno gnoji; splošno stanje je zadovoljivo.

London. Podkralji in guvernerji 13 kitajskih provinc so vladi v Pekingu ponudili, da pošljejo 90.000 od evropskih častnikov izurjenih čet zoper Ruse v Mandžurijo.

Sofija. Makedonski vstaši nameravajo glavni sedež makedonskega vstaškega odbora preložiti v Belgrad.

Washington. Ameriška vlada je priznala vlado vstašev na San Domingo. Vstaši so zasedli glavno mesto in prevzeli vladna posla.

Pariz. Diplomatična zastopstva namerava vlada demokratizirati in nastaviti povsod meščanske diplomate.

Belgrad. Vojno ministrstvo je naročilo 20 novih baterij. Stroški bodo znašali 6 milijonov frankov.

Pariz. 176 angleških parlamentarcev se mudi tu. Vrnili so obisk francoskih parlamentarcev v Londonu.

London. Japonski parlament se snide 6. decembra. Ako se diplomaciji do tedaj ne posreči, poravnati spora med Japonsko in Rusijo, tedaj se je bati, da parlament sam spregovori odločilno besedo.

Belgrad. Sarsifov pride danes ali jutri sem. Njegovega predavanja o načinu bojevanja Makedoncev in Turkov se bodo udeležili tudi častniki.

Belgrad. „Trgovinski Glasnik“ je mnenja, da naj se siške kralja Aleksandra in kraljica Drage kakor tudi kneza Miloša in Mhaela ne odstranijo iz pisarn, kakor je zapovedala vlada, ker so si Obrenovići ravnolično zaslug pridobili za domovino, kakor knez Karagjorgjević.

Loške novice.

V Kamnitniku ponesrečil se je Jožef Jeličič, ki je že delal ondi 18 mesecev. Zavalila se je nanj velika skala in ga tako poškodovala, da so ga morali prenesti na njegovo stanovanje.

Predstava na gradu v uršulinskem samostanu. Na predvečer sv. Katarine so imele gojenke domačo slavnost v proslavo godu svoje ljubljene č. gospe matere prednice, kateri se je na povabilo pr. družilo tudi mnogo meščanstva. Po drugih običajnih slovesnostih se je nazadnje predstavljala 5 dejanska igra »Elizabeta ali izgnanica«, v kateri se prav živo slika nežna ljubezen hčerke Elizabete do svojih starišev oziroma do matere, in se jasno kaže, kaj more kljub vsemu trpljenju, oviram in zaprekam za stariše storiti otrok, v čegar nepokvarjenem srcu je globoko ukoreninjena ljubezen in hvaležnost. Vse uloge so igralko izvrstno pogodile in dobile tudi vsestransko pohvalo.

Koncerti. Lansko leto v tem času se je nekdo v časopisu pritoževal, da v Loki ni nikake zabave kakor hitro odidejo tuje, in je zdihoval nad zimskim dolgotrajem. Najbrž dotičnik ni bil meščan, če je bil, je pa imel gluha ušesa, da ni nikdar slišal koncertov, ki se vsako leto v določenem času začno, ponavljajo in tudi ob določenem času prenehajo. Ko se namreč začne jesen poslavljati, se tudi jamejo v mestu prikazovati različni solisti in soustine, kakor tudi celi zbori, da skrbijo meščanom za zabavo. In na glavnem trgu si izbere prostor za nastope. Drugod se začno koncerti navadno zvečer, pri nas pa že jutraj, in ker se posamezne točke dobro izvrše, se cel koncert večkrat ponovi. Samospeli, dvospeli in zbori šegetajo ušesa poslušalcev. Ali ni potemtakem krivično, če kdo pravi da ni zabave, čeprav se pri teh koncertih slišijo le stare, znane otožne skladbe, nikdar kaka nova! Ali ni to očitane hudobje, če se še pomisli, da to traja ne samo en teden ali mesec, ampak celo zimo, ves čas, dokler je — prešičja sezona, in se te vrste živali tehtajo na glavnem trgu sredi mesta! — Žalostni so pa res ti koncerti, katere mora človek poslušati dan na dan, in katerih se naveliča, če ima še tako potrpežljiva ušesa. In zdaj pa še ta ali oni pravi, da klavnice ni potreba! Oh, da bi že skoro stala tam zunaj mesta ta prepotrebna naprava, da bi potem vsaj ušesa počila.

V soboto v rokodelski dom na Miklavžev večer, ki obeta biti vrlo zanimiv in prijeten.

Umrla je notarju v Škofji Loki, gospodu Niki Lenčeku, 5 in pol letna hči Erna.

Slovenskim prirodoslovcem.

Dne 4. oktobra in zopet dne 8. novembra t. l. sešla se nas je bila peščica entomologov, bivajočih po večini v Ljubljani, v to svrhu, da se pogovorimo, ne bi-li nam kazalo, združiti se v kako, bodisi za sedaj še tako rahlo organizacijo, v kateri in po kateri bi poskusili zjednotiti in urediti delovanje in stremljenje slovenskih entomologov.

Ni nas bilo res bogvé koliko, pa ako se zamislimo samo za nekaj let nazaj, ko bi bil vsak še tako skromen shodek entomologov pri nas absolutno nemogoč, smo lahko zadovoljni s tem, kar se nam je posrečilo na prvi mah. Zorali smo v ledino in se nikakor ne udajemo iluzijam, da morda vzbudimo in zase pridobimo našo širjo javnost. Tega namena nima niti naše stremljenje, pa tudi ta poziv ne. Ne apeliramo ni na zavednost slov. inteligence, ni na njen žep in ne nameravamo gotovo na splošno zadovoljnost — uvesti nobenega novega narodnega davka. Zato ne bomo tu na dolgo in široko razlagali, kaj hočemo, ampak na ta način samo poskušamo zbrati one redkosejane ljudi po Slovenskem, ki se bavijo z

entomologijo, bodisi po poklju ali pa iz veselja do stvari. Vaakdo izmed njih gotovo čuti, česa nedostaja že entomologu kot takemu, ako je osamljen, zlasti pa česa nedostaja slovenskemu entomologu, vé pa tudi, kaka naloga čaka slovenskih entomologov. Naše javne entomološke zbirke nam kažejo to zadosti jasno. In prav iz tega razloga nam entomologija ni morda samo sport v osebno zabavo, ampak hkratu tudi resno delo. Naše delovanje se ima in mora opreti na temeljito znanstveno strokovno podstavo. To pa se da doseči samo z združenimi močmi.

Pozivljemo torej vse one, ki se z entomologijo že pečajo, kakor tudi vse one, ki se zanjo zanimajo in bi radi začeli, pa ne vedó kako, naj se nam čim prej zglasé a par vrsticami in naj nam naznanijo svoje morebitne nasvete ali predloge.

Najprej moramo vedeti koliko nas je in kod povsod smo raztreseni, potem pa lahko dogovorno skličemo shod slovenskih entomologov, na katerem si orišemo svoj delokrog, porazdelimo delo in se posvetujemo o potih in sredstvih v dosego naših ciljev.

Nadejamo se primerne odziva iz vseh slovenskih pokrajin.

V Ljubljani, dne 28. novembra 1903.

Anton Bulovec,

c. kr. sodni adjunkt v Ljubljani.

Mate Hafner,

c. kr. notar v Radečeh.

Ivan Hafner,

c. kr. poštni oficijal v Ljubljani.

Velik požar v Bohinjski Srednji vasi.

Preteklo soboto okoli desete ure je nastal ogenj med Neješkovim hlevom in Petrovevo hišo na sedaj nepojasnen način. Predno so se ljudje prav zavedli, je bil že ves gornji del vasi v ognju. Strašen strah in trepet se je polastil vseh, ko so ljudje mislili, da bo šla cela vas s farno cerkvijo in župniščem. Komur je znana lega hiš, ki so vse druga zraven druge nakupičene, vé, da je bil ta strah opravičen. V veliko srečo je ta dan padlo dobro ped snega, ki je zaviral razvoj uničujočemu ognju. Matere so iz postelj in zibel pobrale svoje otroke, bolnike so prepeljali drugam, moške so hitro izgnali živino. Trde može si lahko videl jokati, ko jim je ogenj vse uničil; »naša hiša gori, naša se utiga« so obupno vpili otroci. Rešilno delo se je nemudoma pričelo. Domača požarna bramba je bila precej na mestu, nekaj časa pozneje je prihitela ona iz Bistrice, iz sosednih vasi so prišli skoro vsi možje pomagat. Prav dobro je omejevalo požar tudi sadno drevje. Okoli polnoči je bil ogenj lokaliziran. Z največjo požrtvovalnostjo so rešili Preželjnovo in Podlipnikovo hišo. Gasili so celo noč, tli pa še vedno naprej. Ljudje so spravili žito, napravili drva in obleko, zdaj je večinoma vse šlo. Neka mati je pribelžala s štirimi malimi otroci v zadruzo: »Glejte pravi, to sem rešila, drugo je vse vničeno«. Zgorelo je 19 hiš, večinoma ravnih posestnikov, izmed katerih jih več ni bilo zavarovanih. Zgorelo jim je veliko prašičev, krav, ovac, žito in obleka. Zimo imamo pred durmi, kaj bodo siromaki počeli?

Prošnja.

Strašna nesreča je zadela našo vas. Požar je vničil 19 hiš, zraven gospodarska poslopja, hleve in živino. Ljudje večinoma niso nič rešili. Ob zimi, ki je tukaj, je ta udarec tem huji. Zato se obračata podpisana do c. kr. deželne vlade, do slavnega deželnega odbora, do vseh usmiljenih src za hitro in izdatno pomoč. Prosim častnike, da napravijo zbirke za pogorele, prosita vsa žup. predstojništva, da se v cerkvi zanje pobira. Ob vsakem požaru, ki je bil v kakem kraju dežele ali tudi izven nje, so zbrali naši farani navadno 40 do 60 K za pomoč. Kdor je prišel sam, je dobil cele vozove lesa. Ker smo drugim vedno radi pomagali, smemo ponižno pričakovati, da se bo tudi nam pomagalo. Bodite usmiljeni, da bote usmiljenje dosedli!

Srednjavas, 29. nov. 1903.

Ivan Korošec,
župan.

Ivan Berlic,
župnik.

Opomba uredništva: Naš list je radevolje pripravljen sprejemati darove in jih odpošiljati na pristojno mesto. Bohinjci so bili vedno prvi na mestu, kadar je kdo trpel vsled nesreče; naj jih tudi sedaj ne pozabijo usmiljena srca! Kdor bi mogel v Ljubljani darovati kaj obleke, naj jo blagovoljno odda v trafikki g. Brusa pred škofijo. Ondi se tudi lahko oddajajo denarni darovi. Boda je velika, zato prosimo izdatne pomoči.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. novembra.

Osebnosti. Baron Hein se danes mudi v Kočevju. — Zupan Hribar se

odpelje danes k seji železniškega sveta na Dunaj ter se povrne v Ljubljano dne 8. decembra. — Mornarskemu arzenalnemu poveljstvu v Pulju je prideljen g. Rudolf Račič. — Poročil se je v Idriji g. Anton Schneider z gđ. Hani Zazula.

Nasvet koroškim Slovincem. Pod tem naslovom piše »Edinost«: Proti vsem državnim in avtonomnim uradom se je že pritoževalo na državno sodišče, le proti kršenju jezikovne ravnopravnosti od strani sodišč se ni še slišalo o pritožbi na državno sodišče. In vendar bi se po našem mnenju morala in dala ubrati ta pot. Jezikovno vprašanje v sodnih stvareh je vprašanje sodne administracije ter je instancna pot za pritožbe proti kršenju jezikovne ravnopravnosti druga, nego ona za meritorno pravdo vprašanje. Proti kršenju jezikovne ravnopravnosti bi se morala stranka, neodvisno od pravnega vprašanja, pritožiti na predsedništvo dotičnega sodišča; ako bi to ne ugodilo pritožbi, na višje deželno sodišče kakor drugo sodno — administrativno oblast, in odtod na najvišjo administrativno oblast v sodnih stvareh — na justično ministrstvo. Ako bi isto ne ugodilo pritožbi, bi bila odprta pot na — državno sodišče. Ako bi državno sodišče izreklo, da je sodišče kršilo zakon o ravnopravnosti, bi bilo justično ministrstvo prisiljeno, se udati taki razsodbi ter izdati potrebne naredbé. Ni si mogoče misliti, da bi se justično ministrstvo, kakor najvišji čuv var zakona, hotelo ustavljati razsodbi državnega sodišča. Svetujemo torej bratom Korošcem, naj poskušajo to pot. Člen 19. državnih osnovnih zakonov je nad vsemi naredbami ne le za politične, nego istotako za sodne oblasti, za katere ni statuirana nobena izjema.

Na akademijo upodobljajočih umetnostij sta vsprejeta dva mlada in nardarjena Slovencina, in sicer: gosp. Maks o Gaspari in g. Fran Klemenčič. Želimo jima kar največ vspeha!

Proti slovenskemu jeziku pri sodiščih je te dni skušalo opravičevati sedanjo sod. prakso deželnosodno predsedništvo s sledečimi besedami, katere je napisalo na vlogu, s katero je neka stranka zahtevala slovensko rešitev: »... wird mitgetheilt, dass die Bestimmungen des für Kärnten massgebenden I. M. Erl. vom 15. März 1862 Präs. 865 P. 4 die beantragte Verfügung nicht zulassen, weil die Gerichte Erledigungen in slovenischer Sprache nur an jene Parteien hinauszugeben haben, welche nur der slovenischen Sprache mächtig sind. Ullé-pitsch m. p.« To je res krasna enakopravnost! Slovenci bodo že dobili sredstva, da dosežejo pravice!

Hribar in — cerkvena umetnost.

Ljubljanski župan ima še vedno več poguma proti »klerikalcem«, kakor proti Nemcem. Proti Schwelgu se ne upa črniti in pred nemškimi častniki ima zdaj tudi silen respekt. A v takih slabih časih si tudi kak slovenskonemško zvezan liberallec še vedno lahko privoščé veselje, da reče katero zoper »klerikalizem«. In tako je tudi naš pohlevni vitez Hribar pri predavanju v »Narodnem domu« prišel na polje cerkvene umetnosti, hvalil pravoslavno cerkveno umetnost in grajal katoliško cerkev, češ, da »baš zdaj zanemarja umetniški moment«. Pač lahko odvrnemo, da mož, čigar »umetniški« okus oznanjajo štirje zeleni »lintverni« na Jubilejskem mostu, ni nikaka avtoriteta za cerkveno umetnost. Nam še številke ne imponirajo, s katerimi se rači včasih dvobojevati z nami g. Hribar, kamo-li šele njegova estetika. A opozorili bi g. Hribarja, da je ravno njegovo glasilo naj-večji kvaritelj cerkvene umetnosti. Če hočejo kod le kako majhno sličico narediti, pridejo skupaj vsi liberalni judeži, saduceji in oderuhi, se zgražajo nad »malho«, nad »klerikalnim odiranjem ljudstva«, in se norčujejo iz »brumnih ovac«, ki naj žrtvujejo za cerkveno umetnost. Mi vprašamo gosp. Hribarja: Ali je pri nas ena večja cerkveno-umetniška stavba iz zadnjih let, katere ne bi bilo njegovo glasilo »Slov. Narod« na uprav pobalinski način okidavalo s svojim gnojem? In če se je pri nas vkljub temu

Dalje v prilogi.

marsikaj naredilo, nam to le dokazuje, da imajo pri nas „klerikalci“ še vedno stokrat več umetniškega okusa, kakor liberalni vi tezi žalostne prstave. „Le lintverne naj sodi liberalci!“

Umeščena sta bila danes č. g. Anton Berce, župnik v Boštanju, in župnik Sora, in č. gosp. František Hierische, župnik na Sori, in župnik Boštanj. Imenovana gospoda župnika sta namreč menjala z višjim dovoljenjem župniji.

Dunajski Slovenci. Društvo „Zvezda“ na Dunaju priredi v nedeljo 6. decembra 1903 na Dunaju v dvorani „Zum Regensburgerhofe, I., Sonnenfelsgasse 2“ društveni večer. Začetek ob šestih zvečer. Neudje plačajo za društvene svrhe po 40 vin. za vsak zabavni večer. Prihodnji zabavni večeri društva „Zvezde“ bodo 3. jan., 7. febr., 6. marca, 10. aprila (to je drugo nedeljo) in 1. majnika 1904 v omenjeni dvorani. Društveni izleti bodo ob nedeljah: 5. junija, 3. julija in 7. avgusta 1904.

Roparski napad. Napad v hiši Janeza Gerjeviča pri Brežicah je izvršil 28letni Jožef Zakošek, katerega so te dni prijeli. Izvršil je krvavo dejanje iz maščevanja.

Okrađeni tat. V Pristavi, okraj Šmarje pri Jelšah, je ukradel Hrvat Franc Coh iz Huma gostilničarju Strašku 540 K. V gozdu je Coh pozneje napadel že desetkrat predkaznovani Anton Pirkovič ter mu odvezel 260 K. Oba tička je že prijela policija.

Is Mekinj se nam poroča, da so pri tamšnjem uršulinskem samostanu za letošnja dela dokončana. Zanimalo Vas bode g. urednik, da so imeli pri teh delih glavno besedo in dobiček kamniški liberalci. To vam je bilo muzanje pri nas, ko se je sukal in vladal po tukajšnjih samostanskih prostorih vsiljivi in medeni Grašek, in ko je ponujal svoj les kamniški Fajdiga, pa brez pasjega biča G. Malovrh, na krov, da se ne bodo vaši ponižni slugi še končno poklerikalili, No, v g. Matevža so se že kar zaljubili, ko so ga v vašem trobilu tako lepo pohvalili. Prepričani smo da ne bo dolgo, ko pridejo na vrsto tudi č. uršulinke.

Kaj dá moč človeku? Abstinenc nam piše: Vino močno, žganje močno, močna kava, torej daje človeku moč! Kdaj bo razkrinkan ta pogubonosni zaključek? Danes sem zvedel, da nek gostilničar daje svojemu triletnemu otroku, ker je slaboten, vsak dan žganja piti, „da se bo okrepčal!“ — Te dni sem doživel podoben slučaj: Žena, od božjastnih napadov zmešana, že par dni ni bila skoro nič zavžila; ali ni mogla, ali ni imela, nisem mogel dognati. Vprašam moža, če je danes že kaj jedla? Ni, skuhal sem ji kofeta, pa ga ni hotela, saj je še na peči. Pokažite no, kakšen je? Bil je črn. Zakaj pa ne skuhate mlečne kave? O, sem ji raje skuhal črnega močnega, da bo kaj k moči prišla! Dokazoval sem možu, da močna kava ne daje moči človeku in da mu razburja živce, t. j. da ga še bolj zmeša, pa mislim, da mi ni verjel. Da, če človek sliši leta in leta, po štacunah in gostilnicah, od starih in mladih, vedno hvalo: Močno vino, močno žganje, močna kava, to dá moč! potem ta predsodek, ta babja vera, ne pade na en mah. — Duhovniki, učitelji, ber. te, študirajte znanstvene knjige in učite narod, bodi mu prilično ali neprilično! — Pred nekaj tedni so imeli v Jazbinah mrljice. Dali so duvarjem domače slivovke, pa jim ni bila dovolj močna, poslali so po špiritu in ga dolili slivovki, da je imela pravo moč! Tako je v kraju, kjer je še nekaj vina in veliko sadnega mošta. Pa sadjevec je le za žejo, človek ga mora pa tudi kaj čutiti, in za to je — špiritu! Ž veli fabrikantje!

„Narodovemu“ dopisniku iz Turjaka v odgovor. „Slovenski Narod“ je prinesel v št. 287 od 18. novembra polno nesramnih laži o zadnji občinski seji turjaški. Pravi, da so klerikalni odborniki prišli popolnoma pijani k seji. To je podla laž. Resnica je, da so bili popolnoma trezni vsi, če je pa prej kateri kaj pil, to vendar liberalcem nič mar. Nadalje laže „Narodovemu“ lažnjivec, da je župan na sejo prinesel steklenico šnopsa, katere klerikalci niso dali preje iz rok, dokler ni bila prazna. To zopet ni res! Pred občinsko sejo in med sejo se ni prav nič pilo. Po seji pa župan napravi kar hoče. Res je, da je župan po seji prinesel domače slivovke, katero je g. Žužek iz Turjaka ravno toliko časa pil kot klerikalni možje. Pri seji je stavil gospod župan predlog, da se izvoli g. poslanec Jaklič za častnega občana, in je dal predlog na glasovanje. G. župan je celo pozival, če ima kdo kaj proti temu, da naj ugovarja ali roko vzdigne. Toda nihče ni ugovarjal, nihče ni roke vzdignil, edino turjaški Žužek se je repenčil. Torej Jakličovo častno občanstvo je bilo v sprejeto z vsemi glasovi razun Žužkovega glasu. Le ko se je zapisnik pisal, so

odšli štirje (ne pa šest, kakor pravi „Narod“) odborniki domov. Sajni zapisnik je podpisalo trinajst odbornikov. — Potemtakem je grda laž, kar piše „Narod“, da ni prišlo do odločitve, ker so bili odborniki pijani. Bržkone je bil pijan „Narodov“ dopisnik, ko je pisal svoje laži v „Narod“. Kdaj bo prihodnjič seja, naj „Narodovega“ dopisnika nič ne skrbi. Le naj bo prepričan, da on ne bo nikdar določal seje. Dopisniku „Narodovemu“ bomo pa drugikrat bolj posvetili, če bo trosil take laži po časopisu.

Liberalci fabricirajo nove člane za katoliška društva. Iz Vokla, 23. nov. 1903. Poštenemu „Gorenjcu“ je vsako sredstvo dobro, da bi le z njim to ali ono izobraževalno društvo, katerih se je na njegovo veliko jezo precej ustanovilo v kranjski okolici, spravil od dobro ime. Kjerkoli se zgodi ta ali druga nerodnost, precej jo obesi najbližjemu takemu društvu na vrat. Na Martinovo nedeljo imamo pri nas „žegnanjek“. „Gorenjec“ pripoveduje, da je pri tej priliki nek tukajšnji fant opraskal in z nožem sunil nekega K. iz Senčurja. Ta „K.“, ki se ponoči vozi po „žegnanjih“, je znani Kuralt iz Senčurja, katerega „Gorenjec“ zaradi lepšega ne omeni s polnim imenom. Dejanja ne tajimo. Tudi za to se ne bomo pulili, ali ga je imenovan fant poškodeval ali kdo drugi; ravno tako ne bomo preiskavali, ali je imenovan mladenič, ali pa „Gorenjčev“ urednik večji poštenjak. Odločno pa oporekamo, da si drzne Pirčeva „filka“ namigavati, da je ta fant stebel našega društva. Mladenič, katerega „Gorenjec“ v svoji zlobi nazivlje „katoliškega mladeniča“, ni in nikdar ni bil član izobraževalnega društva v Voklem. In tako podlo podtkanje od strani tega lističa se je že večkrat ponavljalo. Od urednika in njegovih so trdnikov bi pričakovali malo več resnice ljubja in poštenja. „Lažigorenjcu“ pa svetujmo, da bo mnogo bolje za njegov možnjček, če gre ob novem letu za vedno spat, kakor da še nadalje izziva s svojim krokanjem prave Gorenjce. Liberalnim mandatom v naše kraje ne bo pota ogladil. Škoda za trud.

Za hrilobaxce. Na letovišču na Jančah pri Litiji (793 m.) je odprl tamkajšnji organist in cerkovnik gostilno; tudi je letovisčarjem stanovanje na razpolago. Da se obisk tujcev pomnoži, sklenil je cerkovnik na najlepšem kraju sezidati hišo in tam odpreti gostilno. Tam bode več sob tujcem na razpolago.

Več luči, prosvetljeni gospodje! Iz Idrije. „Slovenca“ je že poročal, da je več električnih luči deločenih, da gore celo noč in da je velik škandal, da na nekaterih mestih ni celonočne razsvetljave, dasi jo nujno potrebujejo. Tako je tudi mesto pred „lelnštatom“, kjer narise voda velikokrat na cesto, da morajo ljudje po temi vodo brodit, kakor se je to zgodilo že večkrat, zadnjič pa v noči med 17. in 18. nov. t. l. In ravno to noč je že ob 9 uri ugasnila luč na onem mestu. Zraven moram omeniti, da so stavili že pred devet meseci naši obč. odborniki pri občinski seji predlog za celonočno luč na onem mestu in predlog je bil sprejet. A kako se je izvršil! Gorci je začela luč celo noč šest deset korakov od istega prostora in zopet so se pri prvi obč. seji udarili zaradi iste luči. Obveljalo je, dokler ni bilo elektr. razsvetljave. Sedaj je pa zopet tema tam po polnoči. Kedo je tega kriv? ali monterji, ali g. K. ali g. Ž. L., o tem bomo govorili pri prvi obč. seji, ako se ne napravi do takrat celonočna luč na istem prostoru.

Nagrobni spomenik namerava postaviti učiteljsko društvo v Kranju rajnemu nadzorniku Andreju Zumru.

Alkohol je umoril 21letnega Jožefa Omejca iz Gaberja, okraj ljubljanska okolica. Vseled preobilo zavžitega žganja se je na poti domov zgrudil mrtev.

Grožnje poslancu Lenku. Poslanec Lenk je prejel na svojo grajščino v krškem okraju grozilno pismo, v katerem nekdo zahteva od njega naj pod številko 1000 pošlje v pismu poste restante v Videm 1000 K. V pismu je bila grožnja, da bo Lenk pognan z dinamitom v zrak, ako stori kake korake proti piscu. Te dni so na pošti v Vidmu prišli l. 1884 v Ravnah pri Krškem rojenega Fr. Turšiča, ki je prišel po dotično pismo.

Iz Ljutomera. „Slov. pevsko društvo v Ljutomeru“ priredi dne 8. dec. t. l. svoj društveni koncert v prostorih g. Seršena, pri katerem iz prijaznosti sodelujeta gg. brata Franc in Domicijan Serajnik. Vapored koncerta priobčimo jutri.

Šolska tombola v Ljutomeru. Podporno društvo Franc Jožefove šole v Ljutomeru priredi na Miklavžovo, t. j. v nedeljo, 6. decembra, ob 5. uri zvečer v gostilniški dvorani pri g. Kukovcu tombolo v korist ubožnih šolskih otrok. Vsi prijatelji te šole so uljudno prošeni, da blagovolijo to

dobrodelno podjetje podpirati s prispevki za nakup dobitkov, oziroma z darili primernih dobitkov.

Potres. Lohok, valovit potresni sunek v smeri od jugovzhoda do severozapada smo čutili v Osilnici ob Kolpi dne 27. t. m. 42 minut čez polnoč.

Osemdeset let stara žena zgorela je v Viteljah pri Šempasu. Grela se je namreč v sredo krog poludne pri ognju in ogenj se je poprijel njene obleke. Možno je hotel rešiti, a ni bilo mogoče. Žena je v groznih mukah in popolnoma pri zavesti še tisto noč umrla.

Nemška agitacija. Nemci v Mariboru hočejo svojemu pristašu Serko preskrbeti mesto vinogradniškega tehnika ter pošiljajo tozadevne vloge na naše občine. V kož z njimi!

Hrvatske novice. „Hrvatski prepoved“ Vaučičični profesor dr. G. Surmin je napisal znamenito delo „Hrvatski prepoved“, ki izide začetkom decembra. — Na ljudskem shodu v Požegi je bilo 6000 kmetov. Prišli so že dan poprej v mesto, ki je bilo okrašeno z zastavami. Na shodu v Djakovem je bilo nad 1000, in v Virovitiški okrog 1500 ljudij. Govornik P. Gavrančič je razpravljal tudi o hrvatskih vojaških zahtevah. — Nevarni železniški mostovi. Med krajema Belye in Darda pri Osieku se nahajajo leseni železniški mostovi, ki peljejo čez različne rokave Drave, v takem stanju, da se je vsak dan hati, da se podero. Ograko-hrvatskemu trgovinskemu ministru so brzojavnim putem poslali prošnjo za pomoč. — „Matica Hrvatska“ je sklenila, da neha izdajati beletristični list „Vienac“ — Demonstracije v Zadru. V terek so bile v Zadru burne demonstracije. Velika množica je hodila po ulicah za mestno godbo in kričala „Abbasso Köbere“. — Slovenska pesem na hrvatskem odru. V soboto je pri gledališki predstavi „Netopir“ zapela gospa Polakova slovensko pesem „Prišla bo spomlad“. — Nov ljudski list „Hrvatska zastava“ začne izhajati. Pisan bo v staročevidanskem duhu. — Obrtno delavsko društvo „Sloga“ v Sisku je dobilo dovoljenje za nabiranje darov za zgradbo društvenega doma. — Shod proti podražanju živil je bil včeraj v Zagrebu. — V Brodnu na Savi prirede dne 3. decembra Hrvatje velik shod. — Visok uradnik trgovcev. V Zagrebu bo otvoril nek visok uradnik, ki ima 6000 K mirovine. vinsko trgovino in vinarno. To je vender škandal!

Ustanovitev izobraževalnega društva v Moravčah. Iz Moravč, dne 23. novembra. V nedeljo popoldne po božji službi je bil pri nas ustanovni zbor „Katol. sloven. izobraževalnega društva“. Zbora se je udeležilo do 200 mož in mladenčev iz vseh delov obširne župnije. Kot ustanovitelj društva razložil je g. dekan J. Bizjan pomen izobraževalnega društva, zakaj se imenuje katoliško in slovensko ter njega potrebo dandanes in prebral ter razložil potrjena pravila. Pri vpisovanju udov pristopilo je takoj 49 mož in 56 mladenčev; tako ima društvo že takoj pri ustanovitvi 105 udov, kar priča o katoliški in slovenski zavesti Moravčanov. Po volitvi udov v odbor se je isti precej takole sestavil: Predsednik: Detela Ignac, posestnik in gostilničar v Moravčah 19; namestnik: Bergant Janez, posestnik in gostilničar v Krascah 4; tajnik: Klopčič Ignac, župan in posestnik v Moravčah 15, in Klopčič Martin, posestnikov sin na Vrhpolju 1; blagajnika: Tič Franc, posestnik v Serjučah 29, in Poznič Jožef, posestnikov sin na Gradišču 16; knjižničar: Škerjanec Martin, kapelan v Moravčah; odborniki: Barlič Franc, župan in posestnik na Hudeji 34, Ravnikar Jakob, posestnik na Dobravi 36 in Korošec Janez, posestnik v Njegastru 16. K sklepu je g. kapelan Škerjanec M. navduševal udeležence katoliški in narodni zavesti ter razvil delovanje v društvu. Društvo, ki začne z večjim številom članikov delovati posebno z novim letom, ima lepo dvorano v kapelaniji, si je nabavilo že več knjig za knjižnico in bo imelo z novim letom do 12 časopisov za udeležbo na razpolago, nekatere v več iztisih. Tudi pristopi precej k „Zvezi“. Če bi hotel kateri rojenih Moravčanov ali pa bivših duhovnih pastirjev za društvo darovati kaj knjig, ki morebiti leže doma brez koristi, sprejmejo se prav hvaležno. Novo društvo pa naj raste, cvete in obrodi obilno sadu!

Ljubljanske novice.

Dobrodelni bazar gospejnega odbora za Marjanišče. Blage gospe in gospodične ljubljanske so napravile pri „Slonu“ lep bazar raznih ročnih del, katera so same izdelale. Ta dela so razstavljena od jutri naprej pri „Slonu“ v dvorani v I. nadstropju. Vstopnina za ogledanje razstavljenih stvari je 20 vinarjev. Odprto je vsak dan od 9.—12. ure popoldne

in od 2—5. ure popoldne. P. n. dame bodo tudi same prodajale te izdelke, ki so kakor nalašč primerni za Miklavževa darila, ki se ob teh dnevih kupujejo. Z ozirom na blagi namen, za podporo sirotnih dečkov v Marjanišču, priporočamo p. n. občinstvu, da v obilnem številu pride ogledati si dela plemenitih, sirote ljubežih dam.

Predavanje gospe dr. Jenkove o bedi Makedoncev. Rusi se živo zanimajo za bedne brate v Makedoniji in znano jim je tudi njih obupno stanje. Po celi Rusiji se nabirajo darovi za gladne, bedne in umirajoče Makedonce, ki se plašni skrivajo po gorovju pred krvoločnim Turkom. Drugi zopet so ušli čez mejo v Bolgarijo, kjer so vsaj varni življenja, dasi trpe grozno pomanjkanje, ker mu bolgarska vlada ne more več dati nego opoldan in zvečer košček kruha. In takih revežev je v Bolgariji nad 30.000. Toda mi o teh bednih naših bratih kaj malo vemo; nemški časopisi trdovratno molče o grozni bedi Makedoncev, slovanski časopisi se pa kaj malo beró pri nas, Slovencih. Bil je tedaj že skrajni čas, da nam kdo kaj več pové o bedi Makedoncev. In to sveto nalogo je sinoči izvršila gospa dr. Jenkova, ki je sama obovala v oktobru letošnjega leta po Bolgariji in videla obupne in sestradene makedonske ubežnike ter tudi govorila z njimi. Gospa dr. Jenkova je v odlokmu naslikala sinoči v »Mestnem domu« pred velikim številom ljudstva bedno stanje Makedoncev, kolikor ga je sama videla in kolikor so ga ji ubežniki pripovedovali. Gospa predavateljica je torej sredi oktobra prišla v Sofijo. Za bedne Makedonce požrtvovalno deluje v Sofiji gospa umrlaga ministra Karavijelova. Obiskala je bolnico rudečega križa, ki je prenapolnjena z makedonskimi bolniki. V bolnici je našla Marijo Čehova, sestro ruskega pisatelja Čehova, ki je zapustila svojo domovino ter odšla med trpeče brate na jug, da jim pomaga po svoji moči. Gospa predavateljica je v Sofiji govorila z makedonskimi junaki: Kanazirovom, Sarafovom, Danevom, Dimitrijevičem in Zončevom. Zončev ji je polagal na srce, naj stori doma vse možno za bedne Makedonce in naj pripoveduje o njih grozni bedi ter naj prosí Slovence pomoči za gladne makedonske brate. Dončev ji je tudi dejal, da enkrat najbrže obišče nas Slovence. Neki bolgarski duhovnik iz Malega Tirnova, ji je pripovedoval, kako kruto potopajo Turki s kristjanskimi Makedonci. V jutru so prišli v Malo Tirново in jeli streljati s kano, na kar so pridrli v mesto. Kajmakam (turški glavar) pokliče predse zastopnike ter jim zaukaže podpisati, da so oni napadli turške vojake. Drugi so podpisali, le najupljivější mož, Mihajko, ni hotel podpisati. Kajmakam ga ukaže ustreliti, njegove hčerke pa so Turki odpeljali s seboj v grozno robstvo. Iz Sofije se je odpeljala gospa predavateljica v vas Cepin, glavni kraj makedonskih ubežnikov. Štore so razprostrti po polju in v teh šotorih stanujejo na pol nagi Makedonci z upadlimi obrazi, večinoma starčki in žene z malimi deteti v naročju. Pripovedovali so ji o turških grozovitostih, katere ni moč popisati. Le en primer navedemo. V bitolskem vilajetu so Turki obesili 20 mater in 20 otročičev tako, da so gledali drug na drugega. Otroke so nato neusmiljeno mučili, da so jih umorili; pod materami pa so zažigali slamo, da so umirale v groznih mukah. Klanja se ponavljajo od dneva do dneva. Turki so se zavzeli, da pomore vse krščanske Makedonce. Ali evropska diplomacija molči, nima srca za bedne Slovence. Zato, pomagajmo z dobrodelnimi darovi! Vstanovi se v Ljubljani posebni komité, ki bo pobiral darove za bedne Makedonce. Slovenci, pomagajte in zopet pomagajte trpečim našim bratom na Balkanu! Upamo, da se odzovejo Slovenci glasu bednih Makedoncev ter jim pomorejo po svoji moči in da vlada dovoli pobiranje darov. Gospa predavateljica nam je nato prebrala pismo g. Kanazirova, ki živo opisuje bedo Makedoncev.

G. Ivan Dražil, vodja mestne posredovalnice za delo in službe, je bil v zadnji seji obč. sveta imenovan stalnim voditeljem tega zavoda.

Ti uboga Ljubljana. Iz trgovskih krogov se nam piše: Lastnik hiše, kakor tudi gostilničarske koncesije hotela »Bavarski dvor«, je znani slovenski bogataš g. Vilhar, zakupnik pa znani heilovec Petsche. V tem hotelu se slovensko sploh ne govori. Mizo »dičijo« užigalice Sültmarke, duševno hrano zajemajo gostje iz najbolj zagriženih listov kot „Der Scherer“, „Ostdeutsche Rundschau“, „Grazer Tagblatt“ itd., bronzega natakarija pa te nahruli v divni kočevščini. Na slovensko zahtevo se sploh nič ne dobi. In vse to v slovenski hiši sredi slovenske bele Ljubljane. Bravo, g. Vilhar! — Cvet

kranjske nemškutarije pa se je zbral v detail-trgovini znanega »narodnjaka« Felixa Urbana. Med šestimi trgovskimi sodniki so samo štiri nemški turnarji, slovensko pa govore tako, da se Bogu uamili. In vendar jim Urbanc plačuje visoke plače, dobri slovenski sodniki pa po malih kramarijah s pičilimi plačami jedva vegetirajo. — Trgovec J e d m i n e k si je baje pustil napraviti novo turnarsko obleko — seveda s slovenskimi žulji. Nasilnost naših ljudi v nemškutarke trgovine pa je tudi taka, da še celo perovodja »Südmarkovcev«, R a n t h, v svoji trgovini ni varen pred slovenskimi odjemalci. Kdaj se bomo pač spametovali?

Ruskij kružok. Ker mala dvorana ni prosta danes 30. nov., ne more biti pouka.

Pokopali so danes popoldne v starosti 37 let umrlega strojevodjo juž. železnice, Jožefa K o m a n a. — Danes popoldne so pokopali zasebnico gospo Jožefo Jellouschegg roj. Perinč.

Neutemeljena vest. Po zanesljivih informacijah poročamo, da vest, ki je krožila po Ljubljani in katero smo tudi mi dne 13. t. mes. zabeležili, da so namreč dobili domobranski častniki nalog, naj omeje svoje obdruževanje s civilisti, ni resnična. Domobranski častniki niso dobili niti od svojega polkovnika, niti od kake druge višje instance tega kega ali podobnega povelja. Nam se je vest že prej neverojetna zdela ter smo jo tudi s primerno rezervno priobčili.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe. Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 20. do 26. nov. je dela iskalo 13 moških in 39 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 8 moškim in 30 ženskim delavcem; v 24 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. jan. do 26. nov. je došlo 2686 prošelj za delo in 2568 deloponudb, v 1595 slučajih je bilo delo sprejeto. D e l o d o b e t a k o j m o š k i : 1 mizar, 2 kovača, 2 trgovski slugi, 7 konjskih hlapcev, ž e n s k e : 1 izurjena kolektantinja, 3 natakariice, 4 gostilniške deklice, 6 deklic za vsako delo, 4 deklice kotrokom. — S l u ž b e i š č e j o m o š k i : 1 skladiščnik, 1 trgovski pomočnik, 1 potnik, 2 natakarja, 1 vrtnar, več pisarniških in trgovskih slug, 1 graščinski kočijaž, ž e n s k e : 1 blagajničarka, več računajočih natakariic, 1 hotelska likarica in drugi hišni posli. — O d d a t i j e t a k o j s t a n o v a n j e z 2 i n 3 s o b a m i , 1 p r o d a j a l n a , 2 m e s e č n i s o b i , z a f e b r u a r s t a n o v a n j a z 2 s o b a m a . V n a j e m s e i š č e j o s t a n o v a n j a (z a f e b r u a r) z 2 . i n 3 . s o b a m i . P i s m e n i m v p r a š a n j a m j e p r i l o ž i t i z n a m k o z a o d g o v o r .

Koncert društvene godbe bo v torek, dne 1. dec., v kavarni Valvazor. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstopnina za člane prosta, za nečlane 40 vin. — V četrtek, dne 3. dec., v hotelu pri »Licydu«. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina za člane prosta, za nečlane 40 vin.

Za Vegov spomenik v Ljubljani je daroval nadvojvoda E v g e n 100 kron.

Najdeno in izgubljeno. Na južnem kolodvoru so bile v času od 21. do 27. t. m. najdene sledeče reči: 1 velika ovratna ruta in 1 dežnik s koščenim držajem. — V Florijanskih ulicah je našla dne 28. t. m. polodne mesarica Terezija Lovše, stanujoča na Dolenjski cesti št. 1, denarnico z vsebino 15 K in nekaj vinarjev. — V Wolfovih ulicah je bil najden dežnik. — Na Sv. Petra napisu je bila najdena danes ponoči kositaraska posoda z barvo. — Na poti od Starega trga pa do dolenskega kolodvora je izgubila posestnikova hči Alojzija Smuc iz Lipljen št. 16 denarnico, v kateri je imela okoli 20 K denarja. — Cevljarjeva žena Marjeta Povše, stanujoča na Glincah št. 127, je izgubila danes zjutraj na poti od Tržaške ceste do nunske cerkve denarnico z vsebino 4 K 40 h. — Služkinja Marija Riolini, stanujoča v Krojaških ulicah št. 2, je izgubila v Konjušnih ulicah denarnico, v kateri je imela 10 kron.

Napad v Trnovem. Delavec Andrej Selan, stanujoč v Krojaških ulicah št. 13, prišel je v soboto ob 10. uri zvečer nekoliko vinjen v Miheličevo gostilno v Cerkvenih ulicah št. 21, kjer je bilo več trnovskih fantov. Andrej Selan sprl se je z usnjarskim pomočnikom Antonom Zajcem, in ko mu je ta rekel: »Ti si tako dolg, jaz pa tako majhen, pa se te ne bojim«, sta se spoprijela in je Zajc vrgel Selana na tla. Drugi fantje so se potegnili za Selana in so Zajca oklofutali in postavili na zrak. Ko je čez nekaj časa potem šel Selan sam domov, prideta po Trnovskih ulicah za njim dva fanta in ga je eden sunil z nožem pod rebra in ga tako nevarno ranil, da so ga morali takoj prepeljati v deželno bolnišnico. Mestna policija je aretirala včeraj Antona Zajca in usnjarskega pomočnika Martina Zajca, ki sta oba sumljiva napada na Andreja Selana.

Društvo zdravnikov na Kranjskem. Prihodnje mesečno zborovanje vrši se v sredo, dne 2. decembra, ob pol 6 uri zvečer v deželni bolnici. Dnevni red: 1. Naznanilo predsedstva. 2. Demonstracije. 3. Slučajnosti.

Iz zapora v zapor. Dne 28. t. m. zvečer prišel je k delavcu Ivanu Avbeljnu na Radeckega cesti št. 22 prenočevati delavec Snaj. Zjutraj okoli 3. ure je Snaj vstal, ukradel Avbeljnu iz žepa 3 K 40 h in odšel. Snaj prišel je bil šele v soboto iz zapora. Zaprt je bil zaradi tatvine. Včeraj ga je policija zopet prišla in dala pod ključ.

Roparski napad. Julij Stritar, trgovski pomočnik pri F. M. Schmittu, stanujoč na Ambroževem trgu št. 3, je prišel danes ponoči domov. Vežna vrata je našel odprta. Ko je stopil v vežo, je neki človek stopil pred njega in zahteval od njega denar. Stritar mu je dal takoj 40 h, ali s temi se ponočni postopač ni zadovoljil in dati mu je moral še 2 kroni, nakar je šele smel iti naprej; postopač je stekel na cesto in zbežal.

300 oseb došlo iz Amerike. Včeraj zjutraj pripeljalo se je iz Amerike v Ljubljano 300 oseb.

V Ameriko se je včeraj odpeljalo 10 iz seljencev.

V deželno bolnišnico pripeljali so iz Litije ključarja Jožefa Rainerja. Več stotov težak kos železa mu je padel v soboto na desno nogo in mu jo v stopalu zmečkal.

Goljufica. Marija Lamprecht, bivša delavka v Hribarjevi tovarni, stanujoča na Glincah, prišla je dne 28. t. m. v prodajalnico Jožefa Sumijeve v Gradišću in rekla blagajničarki Antoniji Schultz, da jo je poslal Dragotin Hribar po 20 kron drobnega denarja. Blagajničarka je mislila, da je Lamprechtova še vedno v Hribarjevi tovarni in jej je dala denar. Po njenem odhodu pa je blagajničarka izvedela, da je Lamprechtova že davno odpuščena iz dela in da jo je ogoljufala. Lamprechtova je po storjeni goljufiji šla domov, kjer pa jo je žandarmerija, kateri se je goljufija bila naznanila, aretovala in jo je izročila sodniji. Lamprechtova je pred kratkim v Kendovi prodajalnici na Mestnem trgu izvabila na Hribarjevo ime blaga za 30 kron.

Ukradena veriga. Posestniku Jakobu Jesihu v Hradeckega vasi št. 19 je bila v soboto ponoči s dvorišča ukradena vozna veriga.

Sestanek delavskih zastupnikov v četrtek.

Književnost in umetnost.

* Repertoar slovenskega gledališča. Jutri se uprizori noviteta »Kralj Harlekina«. »Kralja Harlekina« je cen zura dolgo zadrževala. Dejanje se vrši v srednjem veku na nekem italijanskem dvoru za časa smrti starega kralja in ob nastopu novega kralja Bohemunda, ki ga izpodrine njegov osebni komedijant harlekin. Harlekina igra g. L i e r, kralja Bohemunda g. Č o n s k y, Kolombino gđ. R u c k o v a. Sodelujejo vse prve dramske moči. — Prihodnji dramski noviteti bosta Tolstega »Vstajenje« in Anzengruberjevi »Padrževalci«.

* Vegov dom. Prihodnja 29. številka (od 2. decembra) ilustriranega časopisa »Wiener Bilder« ki ga izdaje znani dunajski humorist in pisatelj V. Chiavacci, bo prinesla Vegovo sliko, katero je že pred leti našel g. bibliotekar dunajske vseučiliščne knjižnice g. dr. Fran Simončič v cesarski fidejkomisni knjižnici, in ki še ni bila objavljena v nobenem avstrijskem ilustriranem časopisu. Po prizadovanju vrlega Moravškega odbora je g. fotograf Rovšek fotografiral Vegov dom — razdrapano kmečko bajto — ki bo tudi posnetja v označeni številki. Najprvo bo treba, da se ta edini vse časti vredni ostanek iz Vegove slavne dobe korenito popravi. Rojake pa, ki se zanimajo za častito obličje slavnega sina naše domovine in za njegovo rojstno hišo, opozarjamo, da si lahko naroče dotično številko pod naslovom: »Administration Wiener Bilder Wien, III. Linke Bahngasse 5.« Številka stane z poštnino vred le borih 26 vinarjev.

* Češki pevski kvartet iz Prage. O nastopu tega kvarteta v Ameriki se nam poročajo: Precej po prvem koncertu v Ankegi ponujali so kvartetu engažma na 3 leta za prireditve koncertov po Ameriki. Vsa pot po Ameriki je bila nepretkana vrsta navdušenih ovacij češki umetnosti in češki pesmi. Dohajalo mu je vedno toliko povabil za prireditve koncertov, da jih je mogel komaj četrtino sprejeti. Vsi ameriški listi brez razlike, angleški, češki, polski, sploh vsi slovenski in nemški listi so bili polni hvale o kvartetu in ko se je tam ločil in vrnil v svojo domovino, okinčen z lavorikami, mu niso klicali »z Bogom! ampak »na svidenje drugo leto!« To se bo tudi zgodilo, ker kvartet gre, kakor smo že zadnjič omenili, prihodnje poletje k svetovni razstavi v St. Louis, kamor je engažovan kot posebna atrakcija za vso sezono.

* Karskanske lepe molitve, sdai pervizh iz Bukovskega in Nemškiga jesika

v nash Slovenski tolmazhene — Skusi Jurija Dalmatina. Wittebergae 1584. — Od te knjige sta nam bila do sedaj znana dva izvoda, eden je v Licealni knjižnici v Ljubljani, drugi pa v Seminarni knjižnici v Gorici. Tretji izvod te knjige je dobil v Monakovem na Bavarskem ori knjigotržcu Ludoviku Rosenthal-u za 500 mark (600 K). Gl. njegov katalog št 101 str. 29.

Izpred sodišča.

Izpred porotnih sodišč.

Pred celjskimi porotniki je bil radi požiga obsojen na pet let težke ječe 23letni Andrej Marinc iz Kapale. Zažgal je hišo svoje matere, da bi do bil zavarovalnino. V Ljubljani, kjer je bil Marinc železniški delavec, je ogoljufal 60letno Marijo Kadince, kateri je obljuboval, da jo bo poročil, za 1070 kron, pod istimi pretvezami pa je izvabil od nečakinje Kadinčeve, Marije Hafner, 300 kron.

Pred celovškimi porotniki je stala godčeva žena Elizabeta Hudec, obtožena, da je pijanega svojega moža ubila. Porotniki so zanikali vprašanje o uboju in izjavili, da je žena ravnala le v silobranu. Elizabeta Hudec je bila raditega obsojena samo na 14 dni zapora.

Ljubljanečan pred goriškimi porotniki. V četrtek je sedel na zatožni klopi Anton Tomšič, nezakonski sin, rojen v Ljubljani leta 1869, pristojen pa v litijski okraj, obtožen umora in težke telesne poškodbe. Zabol delavca pri gradnji boh. železnice, Jos. Omerso, in težko poškodoval Ant. Gorjanca. Preprič se je vnel radi — kart Tomšič je bil obsojen na 5 let trde ječe, poostrene s postem vsak mesec.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Močan potres so 26. t. m. čutili v Irkutsku. Tudi na Srbskem in na Bolgarskem so čutili potres. — Doktorica m filozofije so bile včeraj promovirane na dunajskem vseučilišču štiri gospodične. — Kap je zadela v Inomostu igralko Odilon, ki je ondi gostovala. Nevarnosti za nje življenje še ni. — Družbinska drama a. 26. t. m. je skočil krojač v Rumelsburgu pri Berlinu pod vlak. Z vsako roko je držal enega svojih otrok. Oče in sinček sta bila na mestu mrtva, hčerki pa je odrgal vlak desno nogo. Vzrok tega žalostnega čina je bila brzovjaka, v kateri se mu je naznanjalo, da je pretekli ponedeljek umrla v bolnici njegova soproga. — Velik dolg. Grofje Mnich so našli v družinskem arhivu listino, ki potrjuje, da je eden njenih prednikov posodil pruskemu kralju Frideriku Viljemu I. 312 000 rubljev. Ako se računajo obresti od te glavnice, je narasla ta vsota na 400 milijonov rubljev. Grofi Mnich zahtevajo, naj jim nemška vlada takoj plača ta veliki dolg. — Delavskini miriv tobakni tovarni v Hainburgu. Kakor se poroča, so 24. t. m. razgrajali v ces. kraljevi tobačni tovarni v Hainburgu delavci, ker jim je ravnateljstvo hotelo utrgati plače. Bržkone se bodo nemiri še ponavljali. Delavci so razbili vse stole in klopi. — Poneverjenje. V prvi hranilnici v Belgradu, v oddelku za zavarovanje, je bilo poneverjenih 60.000 frankov. Poneverjenja dolžijo tri uradnike. — Mesto zgorole. V Mali Aziji je zgorelo mesto Eskzcho. Tri bazari s 1313 lopami in dve mošjeji sta zgoreli. Ogenj je divjal 40 ur. — Panika v cerkvi. Med službo božjo so se vžgali venci na grobu Aleksandra in Drage v cerkvi sv. Marka v Belemgradu, radi česar je nastala v cerkvi velika panika. Ogenj so kmalu pogasili. — Močan potres je bil 28. t. m. v Algeriji. — Zaprtje vseučilišče. Ker so oboleli otroci vseučiliškega vratarja v Čerovicah na naležljivi bolezn, je vseučilišče zaprto. — Neva je zmrznila. — Igralka Odilon, katero je zadela kap, je brez zavesti. — Velik vihar je divjal 28. t. m. ob reški obali. Več ladij pogrešajo. — Obravnava v zadevi sv. vaclavske posojilnice v Pragi je došla do zaslišanja prič. Danes je bil zaslišan zadnji obtoženec. — Saharski cesar. Lebandy je zopet došel v London, da nakupi stavbnega materiala za projektirano pristanišče Troja. — Cigani odvedli župnika. Kakor se poroča, so v petek cigani v Radvany odvedli župnika Avgusta Esurilla potujoči ganje. Zločinci so ponoči vdrl v župnišče ter odvedli tudi konje in krave iz hlevov. Orožništvo jih pridno zasleduje. — Kriza v ameriških Združenih državah. V zadnjih 10 tednih so je v Združenih državah napovedalo 2432 konkurzov. V oktobru in novembru je bilo odpuščenih 60 000 delavcev. — Največji in najlepši kolodvor na svetu namera vajo sezidati v Washingtonu. Stroški tega kolodvora so proračunjeni na 60,000,000 K.

Hvalevredna neumnost. Liberalni generalštab je izgubil glavo zaradi katoliško-narodnih shodov. Ako tako en dan zboruje osemnajst javnih ljudskih shodov, ki vsi soglasno obsojajo liberalce, njih vlado in veščino, je to nekaj, kar bi morda komu drugemu, ki ni liberalce, glavo izbistrilo. A pri liberalcih se tega ni bati, ker je zabitost nasprotnika dober pripomoček v vojski, moramo imenovati neumnost liberalcev uprav hvalevredno. »Narod« svojim backom razlaga namreč, da ti mnogoštevilni shodi kažejo samo, kakšen strah imajo »klerikalci«, češ, če se ne bi bali, pa shodov ne bi delali! On iz teh mnogoštevilnih shodov sklepa tudi, da bo zdaj kmalu konec »klerikalizma«. Ali bi klerikalci delali shode, če ne bi bil kmalu konec »klerikalizma«? Tako imajo torej tudi liberalci svoje veselje nad katoliško-narodnimi shodi. Upamo, da bodo mogli vsak teden tako prorokovati konec »klerikalizma«, ker se bodo shodi nadaljevali. In za »konec« moramo narediti velik tabor v Ljubljani, da bodo vlada in liberalci prav od blizu videli, kako strašno se jih boje »klerikalci!«

Društva.

(Društvo slovenskih in hrvatskih dijakov upodablja j o d e u m e t n o s t i »Vesna« na Dunaju) priredi svoj III. redni občni zbor dne 1. grudnia ob 7. uri zvečer z sledečim vspehom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo odseka za razstavo. 4. Predavanje druga Račkija o hrv. umetnosti. 5. Poročilo presojevalnega odseka in 6. Slučajnosti. Društveni lokal: III. Richter Restauration. Rennweg, št. 1.

Telefonska in brzovjarna poročila.

Katoliško-narodna stranka zboruje.

Ribnica. Na včerajšnjem javnem ljudskem shodu je bilo v veliki dvorani društvenega doma zbranih okoli 400 kmetov. Ribnica je zopet obsodila liberalno gonjo. Dr. Šusteršiču, Jakliču in ostalim katoliško narodnim poslancem izrečena zahvala. Ljudstvo je razburjeno radi hinavščine liberalcev v zadevi krošnjarstva. Dr. Šusteršiču navdušeno izrečena zahvala in priznanje za trud in vspeh v tej zadevi. Liberalci so se poskrili pred množico zavednih kmetov. Svetnika Višnjakarja danes bole zobje. Upal se ni mej ljudstvo, ker se je bal, da bo moral plačati 200 kron. Dr. Šusteršič ob gromovitem pritjevanju govoril je tudi o krivicah, ki se godé koroškim Slovincem ter je bila navdušeno sprejeta tozadevna resolucija. Zborovalci so z gromovitim odobravanjem sprejeli tudi resolucijo, v kateri se precizirajo slovenske vojaške zahteve.

Kranj. Včeraj vršil ob obili udeležbi v Preddvoru javni shod katol. narodne stranke. G. Smolnikar govoril v položaju v deželni zbornici, g. Kregar pa o koroških razmerah in o vojaštvu. Razun običajnih resolucij, v katerih se izraža upanje kat. nar. poslancem, zlasti dr. Šusteršiču, o volilni pravici, o simpatijah koroških Slovencev, sprejela se je tudi soglasno sledeča resolucija: »Volivci, zbrani na javnem shodu v Preddvoru, izjavljajo soglasno, da se čimprej uvede dveletna vojaška služba, dalje da se vsi slovenski častniki v najkrajšem času premeste k slovenskim polkom in da se v Ljubljano premesti kakor hitro je mogoče kak slovenski polk. Dalje zahteva shod za Kranjsko ustanovitev brambovske kadetne šole z izdatnim poukom v slovenskimi in pa dvojezični napise na vojašnicah in uradih.

Senožec. Katoliško-narodna stranka še ni imela shoda v senožeški okolici. Tam se je štel do zadnjega, da je župan Garzarotti neomejen gospodar. Včeraj se je pokazalo, da to nikakor ni res. Samo zapeljani so nosili doslej Senožecani svoje volivne listke za liberalce na volišče. Reči smemo, da je pa sedaj za vedno temu konec. V lepi in veliki Dolenji vasi poleg Senožec se je zbralo veliko število vrlih mož. Shodu je predsedoval Val. Koritnik, ki je že doslej imel vedno poguma pokazati se tudi pred Garzarotlijem kot nevstrašenega moža. V dve in polurnem govoru je pojasnjeval dr. Krek gospodarski in politični položaj v državi in deželi. Zbrani poslušavci so glasno pritjevali njegovim besedam. Izrekli so mu soglasno svoje zaupnice in ravno tako soglasno so se izjavili za splošno in enako volivno pravico, ter obljubili, da hočejo zvesto stati za kat. narodnimi poslanci, ki se bojujejo zanjo. Izrekli so ponovno gorečo željo, naj bi se sklical ob gorkejšem času velik shod na prostem za celo okolico. To se bo tudi zgodilo. Za zdaj konstatiramo samo to, da kmalu tudi na Notranjskem ne bo občine, kjer bi liberalen kandidat mogel dobiti večino.

Toplice pri Novem mestu. »Katoliško-politično društvo za novomeški okraj« je priredilo včeraj ljudski shod na Toplicah, ki je bil prav dobro obiskan. Navzočih je bilo

do 200 mož. V istih prostorih, v gostilni g. Janeze Sitarja, kjer sta pred tremi leti še dr. Slanc in Globočnik razlagala svojo liberalno modrost, so se včeraj topliški volilci soglasno z burnim odobravanjem izjavili, da stojé neomajeno na katoliško-narodni strani. Shod je otvoril gospod A. K o k a l j, predsednik političnega društva ki je pozdravil volilce in predstavljal govornike. Predsedstvo na shodu je prevzel č. gosp. P o d b o j. Dr. L a m p e je pojasnjeval politični položaj in delovanje strank, ki se boré v naši deželi. Gospod P o d b o j je nato govoril o katoliško-narodni politiki in priporočal najtopleje, naj se ustanovi na Toplicah posojilnica. Delovanje take posojilnice je nato razlagal čast. g. Z a k r a j š e k. Srčno so pozdravili volilci svojega poslanca g. D u l a r j a, ki je povedal, kako je bilo letos v deželni zboru krajskem. Sprejete so bile sledeče resolucije: 1. Volilci topliške, soteške in vavtvske župnije, zbrani na političnem shodu dré 29. novembra 1903, soglasno izrekajo za upanje deželni poslancem katoliško narodne stranke, ki se tako krepko potegujejo za pravice kmets. 2. Prepričani so, da se s pohlavnostjo in odjenjivostjo v politiki nič ne doseže, zlasti nasproti večini, ki je prišla na krmilo vsled krivičnega volilnega reda. Zato odobravajo krepki nastop svojih poslancev. 3. Zahtevajo, da se doseđani volilni red za deželni zbor tako spremeni, da bo pomnoženo število poslancev iz kmetijskih občin. 4. Prepričani, da je namen države in politike biagostanje vseh državljanov po načelih pravice, zahtevajo, da se vpelje splošna volilna skupina in se vsemu prebivalstvu dovoli primerno zastopstvo. 5. Javni shod protestira proti temu, da se Slovencem na Koroškem kratijo pravice pri sodiščih. 6. Zbrani volilci naročajo poslancem, naj se potegujejo za to, da se aktivna vojaška služba skrči na dve leti, in da se slovenski častniki nastavljajo pri domačih vojaških oddelkih. 7. Čimnaprej se naj ustanovi hranilnica in posojilnica za topliško obče. **Idrija.** Včersjšnji shod v S p o d n j i I d r i j i se je pri ogromni udeležbi izvršil v splošno zadovoljnost.

Slovensko dijaštvo na Dunaju v boju.

Dunaj, 30. novembra. Rektor je izjavil, da z dovoljenjem ministrstva (!) za slučaj novih demonstracij zapre načelnike vseh slovenskih društev. Napetost je silna. Poslanci pozor!

Dunaj, 30. nov. Slovansko dijaštvo je izdalo z ozirom na izjavo nemškega dijaštva, priobčeno v nemških listih, naslednjo izjavo: Slovansko dijaštvo je preteklo soboto nameravalo na Slovanom sovražno demonstracijo nemškega dijaštva odgovoriti s protidemonstracijo. Ker so Nemci izjavili, da ničesar ne nameravajo, obljubilo je slovansko dijaštvo, da se vzdrži v tem oziru izjav. Res je slovansko dijaštvo mirno zapustilo avlo. Poznejše demonstracije niso z nameravano demonstracijo v nobeni zvezi. Te demonstracije niso bile naperjene proti nemškemu dijaštvu, dogodile so se izven vseučilišča, torej ne more biti govora o prelomitvi besede, kakor očitajo sedaj nemški dijaki slo-

vanskim dijakom. Proti takemu očitjanju se mora slovansko dijaštvo najodločnejše zavarovati. — Za slovansko dijaštvo: cand. med. Juraj M i m i c a.

Dunaj, 30. novembra. Ministrski predsednik Körber je poslal vsem deželnim predsednikom odlok, ki deloma reformira administrativno delovanje. Strankam določi pravočasno priložnost se izraziti o svojih zadevah. Deželni predsednikom priporoča, naj rešujejo hitro uloge.

Dunaj, 30. novembra. Poveljnik mornarice, baron S p a u n, stopi v pokoj. Zadnje svoje poročilo bo imel v prihodnjem delegacijskem zasedanju. Dela se potem ločijo na ta način, da postane nadvojvoda Karol Stefan admiral v Pulju, mornariško sekcijo na Dunaju pa bo vodil kontreadmiral Montecuccoli.

Gradec, 30. dec. Tudi tukajšnji trgovci so sklenili, da o Božiču in o novem letu ne bodo dajali kupujočemu občinstvu daril.

Budimpešta, 30. novembra. V narodni kazini so dejali nekateri politiki, da je opozicija pripravljena dovtiti predlogo o vojaških novincih in opustiti obstrukcijo, ako Tisza odstopi. Tisza je odgovoril, da ako opozicija to stori in dovoli tudi indemiteto, proračun za leto 1904 in nagodbeno predlogo, tedaj dá častno besedo, da odstopi tekom 24 ur in da tudi ne sprejme sestave novega ministrstva.

Budimpešta, 30. nov. Danes je opozicija nadaljevala tehnično obstrukcijo. Obstruirala je zapisnik. Postanec Lengyel je stavil 23 spreminjavalnih predlogov k zapisniku. P a p 48 in neki drugi opozicionalec tudi 48. Tisza je izjavil, da za danes pust o tem glasovati, da bo pa drugič odločno nastopil proti temu. Liberalcec Nagy je stavil predlog, naj se preko šal obstrukcije preide na dnevni red. Velik vrišč. Levica hrupno ugovarja.

Trst, 30. nov. Jutri se vrši tu protestni shod radi dogodkov v Inomostu. Včeraj je bil shod v Poreču.

Berolin, 30. novembra. Pri volitvah v mestni zastop so socijalni demokratje odvzeli liberalcem pet mandatov.

Belgrad, 30. novembra. Kralj Peter je storil korake, da bi ga v avdiciji sprejel avstrijski cesar.

Brno, 30. novembra. P a r m a n e n t n i o d s e k m o r a v s k e g a d e ž e l n e g a z b o r a z a v o l i v n o r e f o r m o s e b o s e š e l t a k o j p o k o n č a n o m z a s e d a n j u d r ž. z b o r a t e r b o i z v o l i l p o r o č e v a l c e.

Belgrad, 30. nov. Divizijski poveljnik Mašin je povabil na sestanek častnike svoje divizije. Došlo je okolu 400 častnikov. Mašin je imel daljši govor, v katerem je proslavljal umor

Aleksandra in Drage ter je pozival častnike, naj bodo še dalje složni. Bivši dvorni maršal kralja Aleksandra, Mašić, je izjavil, da se ne more strinjati s takimi dejanji. Došlo je do burnih prizorov.

Meteorologično poročilo.

Všina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah, v mm.
28. 9. zveč.	717.7	6.9 p. m. jrah.		obl.	
7. jut.	718.2	1.2 sl. sever		jasno	12.3
2. dopol.	717.2	7.3 sl. svzh.		del. jasno	
29. jut.	11.8	4.3 sr. szah.		dež	
7. jut.	712.2	6.0 sl. zah.		pol obl.	17.0
2. popol.	713.4	6.4 sl. sever		oblačno	

Srednja temperatura sobote 3.1°, normale 0.9°
Srednja temperatura nedelje 4.4° norm. 0.7.

Poziv.

Gospoda, ki je prošli teden prišel v stanovanje M. Č t a n c a, M a r t, c e s t a 24, p o t a m b u r i c o L. b r a č, n a j i s t o v r a e b r a n e m u d r u š t v u v V o d m a t u.

1545 1-1

Niko Lenček, c. kr. notar v Škofjiloki, javlja v lastnem imenu in v imenu svoje soproge tužno vest, da je Vsegamogočni njiju preljubljeni hčerko

ERNO

danes ob stih popoldan po dolgi mučni bolezni v nežni starosti 5½ let k sebi poklical v oni boljši svet.

Pogreb predrage rajnice bo v torek, dne 1. decembra, popoldan ob dveh.

Prosi se tihega sožalja.

V Škofjiloki, dné 29. decembra 1903.

Posebnih naznanil se ne razdeli.

1556 1-1 Zahvala.

Vsem in vsakemu posebej, ki so nam v dnevih bridke žalosti vsled težke izgube našega ljubljenege očeta, oziroma soproga, izrazili svoje sočutje, ter ga v Novem mestu in v Ljubljani na tako časten način spremili na njegovi zadnji zemeljski poti in zanj tudi darovali daritev svete maše in molitve, zahvaljujem se prav prisrčno.

Novo mesto, dné 28. novembra 1903

V svojem in sorodnikov imenu:
Prošt dr. Elbert.

Zahvala. 1576 1-1

Vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancem izrekamo tem potom za vso, v življenji, med boleznijo in ob smrti naše nepozabljive predobre ranjke matere, gospe

Frančiške Flis roj. Orožen

izkazano požrtvovalnost in ljubezen, za mnogobrojno častno spremstvo k zadnjemu počitku, kakor tudi za vse tolažilne izraze gorkoga sočutja — našo najiskrenejšo zahvalo.

Blag ji spomin in lahka zemljica.
Laški trg, 20. novembra 1903.

Zalujoča rodbina Flis-ova.

Laki za kočije, podstavke

in razkrojljivi laki tvrdke W Harland in sin v Londonu so izmed vseh lakov, kar se jih izdeljuje na Angleškem, priznано najboljši, ker se hitro suše ob vsakem letnem času in dajo izredno krasen lesk. Ti laki so najtrpežnejši in ne povzročajo niti marog, niti ne postanejo blede. Dobé se po tovarniški ceni pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani, Franciškanke ulice.**

Vnanja naročila proti povzetju.

9 11-3

Sukneno blago

za vsako potrebo se prodaja v vsaki kakovosti in največji izberi najcenejše pri

J. GROBELNIK-U

Pred Škofijo 1. LJUBLJANA. Mestni trg 20.

Sukneni ostanki po zelo nizki ceni.

Vzorec se pošiljajo na vse strani brezplačno.

Ivan Jebačič, Ljubljana,

doveli si javiti slavnemu občinstvu, da je

preložil svojo špecerijsko trgovino

na vogal Rimske - Emenske ceste (hiša Cacak).

➔ Nova prodajalna je najfineje, vsem zahtevam higijene in snažnosti odgovarjajoče opremljena.

Skrbelo se bode za točno, realno postrežbo ter ugodne cene, o čemer se slavno občinstvo izvoli prepričati z mnogobrojnim obiskom.

1575 2-1

"SLOVENEČ"

se prodaja

odslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

Blaznik Lovro, Stari trg 12.
 Blaž N., Dunajska cesta 12.
 Brus Maks, Pred škofijo 12
 Češnovar Lovro, Kotodv. ulice 33.
 Dolenc Helena, Južni kolodvor.
 Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.
 Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2
 Kanc Albin, sv. Petra cesta 14
 Kristan Ivan, Resljeva cesta 24.
 Kuštrin Agneza, na Bregu 6.
 Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4.
 Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
 Saje Ant., Dunajska cesta 19.
 Sever Mar., Gosposke ulice 11.
 Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
 Swatek Jos., Mestni trg 25.
 Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10.
 Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
 Vesel Andrej, Prešernove ulice 20.
 Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Bohinjska Bistrica:

Mio Grobotek, trgovec.

Celovec:

Josip Sova, prodaja časnikov.

Gorica:

Jos. Schwarr, Šol. ulice 2.

Hrušica pri Jesenicah:

Katarina Krivic.

Jesenice:

Alojzija Ahčin.

Škofjaloka:

Janez Potočnik.

Št. Peter:

Fran Novak.

Trst:

Antonija od. Kramar, Rojan št. 8
 Misael Lavrenčič, Piazza Caserma 1.
 Anton J. Vogrič, Via Muda Vecchia 2, »Pri sv. Antonu Padovanskem«.

Dobro vpeljana gostilna

v Ljubljani se dá takoj v najem.

Več pove zaloga Puntigamskega piva, Marije Terezije cesta št. 16. 1877

Oddajo se tudi trije magacini za vino, Vodmatški trg št. 4.

Koledar

katoliškega tiskovnega društva v Ljubljani za l. 1904

z jako zanimivo in rabno vsebino, z imenikom učencev za več ko 400 šolarjev, z zapisnikom bolnikov, gospodarskim zapisnikom itd. stane v »Katoliški Bukvarni« krasno vezan 2 K 30 h, po pošti pošiljan 10 h. več.

Pisar

s slovensko in nemško pisavo, išče službe pri kakem odvetniku ali pri kakem drugem uradu v Ljubljani.

Naslov: V. F. Vodmat h. št. 55, Ljubljana.

Novo!

Orientalne preproge

Haggi Giorgio iz Trsta zaloga preprog

Ljubljana, Dunajska cesta 20 (Hribarjeva hiša)

Priložnostni nakup.

P. n. občinstvu iz Ljubljane in okolice naznanjam, da sem došel z lepim blagom orientalskih preprog in ostanem tu do božičnih praznikov.

Nihče naj ne zamudi porabiti te ugodne prilike, da si preskrbi morebitne svoje potrebščine po skrajno nizkih cenah.

Na mnogobrojni ugled in prijazni obisk vabi najljubljeneje velespoštovanjem

Pascal H. Aïdinyan (sin).

1560 3-2

Novo!

Prodaja s konkurza.

V konkurzno imovino Alojzija Smole iz Spodnje Šiške spadajo:

1. založena trgovina z mešanim blagom v Spodnji Šiški;
2. založena trgovina z mešanim blagom v Spodnjih Poljanah v Ljubljani in
3. večja zaloga moke in otrobov.

Vse to se prodaja po navedenih oddelkih, moka pa tudi v manjših delih tekom štirinajst dni.

Pojasnila daje in ima cenike na razpolago podpisani upravitelj konk. imovine.

Ljubljana, 26. novembra 1903.

1569 2-2

Ivan P. Vencajz

odvetnik. — Medjatova hiša.

!! Potniki v Ameriko !!

CUNARD LINE

prevažata potnike naravnost 1310 1

iz Trsta v Novi York

z brzim parobrodom „AURANIA“ s 1200 mesti III. razreda in s 300 salonskimi mesti II. razreda s kabinami in z brzim parobrodom „CARPATHIA“ z 2000 mesti III. razreda in s 400 salonskimi mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, iz Trsta v Novi York hrano, s vinom in vso postrežbo III. razred za osebo 180 K.

Odhod iz Trsta:

„CARPATHIA“ 15. decembra 1903 „CARPATHIA“ 2. februvarja 1904
 „AURANIA“ 29. decembra 1903 „AURANIA“ 16. februvarja 1904
 Natančnejša pojasnila, vozne bilete, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške postaje iz Novi Yorka v notranja mesta Zjedinjenih držav Severne Amerike daje in preskrbljuje

Avstrijski domači glavni zastop

Schröder & Comp. - Trst

Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzojave: SCHRODERCO — TRST.

Potniki naj se zglasijo pravočasno in precej pisмено ali brzojavno za vozne bilete!

Ravno je izšel

Stenski koledar

za leto

1904

Cena 40 vinarjev, po pošti

50 vinarjev.

Prodaja ga založnik

Jernej Bahovec,

trgovina papirja, v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2.

1546 3-2

Stanovanje

z dvema ali tremi sobami

išče neko slovensko društvo v Ljubljani.

Kdor ima primerne prostore, ki bi bili dovolj obširni za tak namen, naj se oglasi v našem uradni št. v. Žeteli je, da so prostori v pritličju ali vsaj v prvem nadstropju in bolj v središču mesta. 1547 4-4

ALOJZIJ LUZNIK na Vrhniki pri Ljubljani preskrbuje dobre harmonije

domačega in ameriškega sestava, glasovirje in pianino. 264 46

Daj se tudi na obroki! Na zahtevanje se pošiljajo ceniki brezplačno.

Gostilničarji in zasebniki,

ki si želite nabaviti oziroma piti dobro kapljico, izvolite se obrniti na tvrdo Paolo Sponza v Rovignu (Istrija), ki je znan kot prideljvalec najboljših vin.

Cene so primerne: Beli muškati 36-40 K, belo vino 30 K in rudeče 32-36 K hektoliter 1524 15-5

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni

Najvišji uspehi sedanjosti!

Angleško skladišče oblek. Ljubljana, Mestni trg 5.

Obleke iz kamgarna, gladke in progaste . . . fl. 10.—
 Obleke iz angleškega ševiotja v modernih barvah . . . „ 10.—
 Fine jaquet-obleke . . . „ 10.—
 Najfinejše salonske obleke . . . „ 20.—
 Angleški modni ulstri . . . „ 10.—
 Fini double-ulstri, temnosivi . . . „ 10.—
 Črne zimske suknje, mandarin . . . „ 10.—
 Haveloki iz kameline dlake, rujavi in sivi . . . „ 5.—
 Otroške obleke in ulstri . . . „ 5.—
 Otroške obleke v različnih barvah . . . „ 2.50
 Fine modne hlače, tople, progaste . . . „ 2.50

Črni moderni paletot za dame z velikim ovratnikom
 Črni in sivi cibolin-paletot z velikim ovratnikom
 Paletot iz anglešk. modnega blaga z ovratnikom ali brez njega
 Najfinejši paletot za dame v stola-faconi
 Črni damski ovratniki, podloženi
 Najfinejši double-ovratniki v stola-faconi
 Modne damske obleke
 Zimske jope, podložene
 Elegantni otroški plašči
 Jopice za deklice v vseh barvah
 Višnjevi, podloženi ovratniki z rudečo kapuco. 1496 18-7

Kožuhi za bivanje v mestu in potovanje, mikado v največji izbi po čudovito nizkih tovarniških cenah. Naročila po meri se izvršujejo na Dunaju najelegantnejše in najhitreje.

Obenem si usojamo uljudno naznaniti p. n. odjemalcem, da s 1. januarjem 1904 opustimo svojo filijalko na Resljevi cesti. — Prosimo, da odslej nadalje preskrbite svoje nadaljne potrebščine na Mestnem trgu 5, kjer se sprejemajo tudi vsa naročila.

Velespoštovanjem

Kapamacija & Bondy
Oroslav Bernatović.